

ამ დღეს კონსტანტინოპოლს სტამბოლი დაერქვა – რატომ გაქრა ბიზანტია

1930 წლის 28 მარტს საბოლოოდ დაესვა წერტილი ბიზანტიური იმპერიის დიდებას – 89 წლის წინ ქადაქებს კონსტანტინოპოლს და ანგორას ახადი, თურქული სახელები მიენჭა – სტამბოლი და ანკარა.

კონსტანტინოპოლი (ბერძ. *Κωνσταντινούπολις*) – საუკუნეების განმავლობაში ბიზანტიის იმპერიის დედაქალაქი იყო (ქალაქის ძველი ბერძნული სახელი იყო *ბიზანტიუმი*). ქალაქი სტრატეგიულად მდებარეობდა ოქროს რქისა და მარმარილოს ზღვის უბეში, იმ ადგილას სადაც ევროპა აზიას ხვდება. მან წარმატებულად გაართვა თავი ძველი რომის გადმოცემულ

მემკვიდრეობას და უდიდესი და უმდიდრესი ქალაქი იყო ევროპაში მთელი შუა საუკუნეების განმავლობაში, რის გამოც მას „ქალაქთა დედოფარი“ შეარქვეს.

1453 წლის 29 მაისს, ოსმალეთის იმპერიის ერთ-ერთმა ცნობილმა და გამოჩენილმა სურთანმა, მეჰმედ II-მ კონსტანტინოპოლის ადრე დაიწყო. სურთან მეჰმედის წინაპრებს არაერთი მცდელობა ჰქონდათ ბიზანტიის იმპერიის დედაქალაქის აღების, მაგრამ ყოველი მცდელობა უშედეგოდ სრულდებოდა. მაგრამ ამ შემთხვევაში ბიზანტიის იმპერიის დედაქალაქს აღარ გაუმართლა და ოსმალებმა მისი აღება მოახერხეს. ეს იყო ოსმალეთის იმპერიის ისტორიაში ერთ-ერთი უდიდესი გამარჯვება.

ისტორიკოსების შეფასებით კონსტანტინოპოლის დაცემა შიდაფეოდალური დაპირისპირების, საზოგადოებაში გავრცელებული მანკიერების და მძიმე ეკონომიკური პირობების შედეგად მოხდა.

ამაოდ შეაგონებდნენ ჭეშმარიტი მოძღვრები ერსა და ბერს, ამაოდ აფრთხილებდნენ, ღვთის სასჯელი არ აგვცდებოთ – სამღვდლო უფრო მეტად ეფრობოდა უზნეობაში, მრევრი კი განცხრომაში ატარებდა დროს. დაივიწყეს წინაპართა სჯული. წარჩინებული და განათლებული ახადგაზრდობა კათოლიციზმის იდეებს იზიარებდა და რომის ტახტს ემხრობოდა. ძარბე გავრცედა სხვდასხვა ერესი, ცრურწმენა, მკითხაობა, მათ შორის – მართლმადიდებლურ ხატებზე.

ამაოდ თხოვდა დახმარებას იმპერატორი კონსტანტინე ქედმაღარ ფეოდალებს, ფინანსურად დახმარებოდნენ ქვეყანას იარაღის შეძენაში. პასუხად ვადნიერი თავად-აზნაურები საეკლესიო ოქროს ნივთების გაყიდვას ურჩევდნენ მეფეს ...როდესაც დაპყრობილი ქადაქის კანტიკუნტად დარჩენილია დიდებულებმა სურთანს ოქროს ზოდები მიართვეს, მას ძარბე გაუკვირდა – ამდენი ოქრო თუ გქონდათ, იმპერატორ კონსტანტინეს რატომ არ უბოძეთ, რათა ჯარი შეეკაზმა?

აღსანიშნავია, რომ იმპერატორმა უბრალო მეომარივით, ყვედასგან მიტოვებულმა, ქურჩის შეტაკებებში დაასრულა სიცოცხდე – ხმრით ხედში იცავდა საკუთარ ქადაქს. ხორთ ოსმადებმა კონსტანტინოპოლის აღებისას სურ 3 მეომარი დაკარგეს...

კონსტანტინოპოლის დაპყრობის შემდეგ, ბიზანტიის იმპერია საბოლოოდ გაქრა რუქიდან, ხორთ ოსმადეთის სასურთნო ოსმადეთის იმპერიად ჩამოყადიბდა. ოსმადებმა უწოდეს მას სახედი „სტამბოდი“ და დედაქადაქად გამოაცხადეს.

ადექსანდრე მგადობდიშვიდი

premiumi.ge